Ազգային ուսումնական օլիմպիադա աշխարհագրությունից
III փուլ
2025 թ.

- *Հարց ընտրովի պատասխաններով - առաջադրանք # 1-5*

Հրահանգ

Յուրաքանչյուր հարցին տրված է չորս ենթադրական պատասխան: Դրանցից միայն մեկն է ճիշտ: Ընտրած պատասխանը տեղափոխեք պատասխանների թերթիկի վրա, հետևյալ կերպ՝ պատասխանների համապատասխան վանդակում դրեք X նշանը: Ոչ մի այլ նշում, հորիզոնական կամ ուղղահայաց գծեր, շրջագծումներ և այլն, չի ընկալվի էլեկտրոնային ծրագրի կողմից: Եթե ցանկանում եք ուղղել պատասխանների թերթիկում նշած պատասխանը, ամբողջությամբ ներկեք վանդակը, որտեղ դրել եք X նշանը, որից հետո նշեք պատասխանի նոր տարբերակը (դրեք X նշանը նոր վանդակում): Կրկին անգամ ընտրել այն պատասխանը, որն արդեն ուղղել եք, հնարավոր չէ: Յուրաքանչյուր առաջադրանք գնահատվում է 1 միավոր:

(1) 1. **Որտե՞ղ են նկարահանվել տվյալ լուսանկարները:**

ա) Նոր Զելանդիայում,
բ) Միացյալ Թագավորությունում,
գ) Ավստրալիայում,
դ) Կայմանյան կղզիներում:

(1) 2. **Տրված ինֆոգրաֆիկան ցույց է տալիս ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրներում պաշտպանությանը հատկացվող ծախսերը (մլրդ ԱՄՆ դոլար): Այս տեղեկատվության հիման վրա ո՞ր դատողությունն է ճիշտ:**

ա) Լեհաստանն ավելի մեծ գումար է հատկացնում պաշտպանությանը, քան Գերմանիան,

բ) 2023 թվականին պաշտպանության ծախսերը տոկոսայնորեն Լեհաստանում ավելի շատ աճեցին, քան ԱՄՆ-ում:

գ) ԱՄՆ-ում պաշտպանությանը հատկացվող ծախսերի բեռը էկոնոմիկայի վրա ավելի մեծ է, քան Լեհաստանում:

դ) Բալթյան երկրները չեն բավարարում պաշտպանությանը հատկացվող ծախսերի նվազագույն պահանջները:

(1) 3. Ո՞ր վերնագիրն է համապատասխանում առաջադրանքում տրված քարտեզին:

ա) Աշխարհի կենսաբազմազանության թեժ կետեր,
բ) աշխարհի անջատողական տրամադրություններ ունեցող տարածաշրջաններ,
գ) աշխարհի առաջատար տնտեսական տարածաշրջաններ,
դ) աշխարհի բնական-տարերային աղետների թեժ կետեր:

(1) 4. Ի՞նչ կարելի է ստույգ որոշել նկարում տրված վայրի հետ կապված:

ա) թե որ կիսագնդում է այն գտնվում,
բ) թե որ կլիմայական շրջանում է գտնվում,
գ) գերակշռող քամու ուղղությունը,
դ) էրոզիական գործընթացների դինամիկան:

(1) 5. Ո՞րն է անհրաժեշտ նախապայմանը մթնոլորտում հալո առաջանալու համար:

ա) Արեգակնային ակտիվության ժամանակաշրջանում մեծ քանակությամբ թափանցող ճառագայթները,
բ) մագնիսոլորտում արեգակնային քամու արագության բարձրացման հետևանքով առաջացող խախտումները,
գ) գլոբալ կլիմայի փոփոխության ընթացքում օդում CO_2-ի կոնցենտրացիայի ավելացումը,
դ) սառցե բյուրեղների համապատասխան դասավորվածությունը տրոպոսֆերայի վերին շերտերում:

➢ *Համապատասխանության որոշում - առաջադրանք # 6 - 8*

Հրահանգ
Որոշեք համապատասխանությունը և նմուշի համաձայն լրացրեք պատասխանների թերթիկում տրված համապատասխան աղյուսակը: Միավորների քանակը սահմանվում է ըստ կոնկրետ առաջադրանքի:

(7) 6. Համաձայն նմուշի լրացրե՛ք պատասխանների թերթիկում տրված համապատասխան աղյուսակը.

	Համաշխարհային մշակութային/բնական ժառանգության հուշարժանը պատկերող լուսանկար	Պետությունը, որտեղ այն գտնվում է
Նմուշ	*Ուշգուլիի համայնք*	*Վրաստան*
1	Բելովեժյան թավուտ	

2	 Մամոնտի քարանձավ	
3	 Ջրվեժ Իգուասու	

4	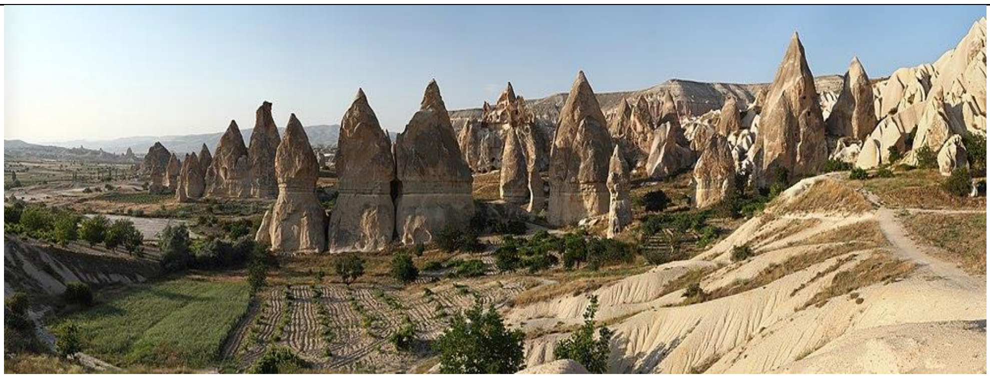 Գյորեմե ազգային այգի և Կապադովկիա	
5	 Աթոս լեռ	
6	 Արգելոց Ցինգի-դե-Բեմարահա	

7	 Նասկայի գեոգլիֆներ	

(6) 7. Համաձայն նմուշի լրացրե՛ք պատասխանների թերթիկում տրված համապատասխան աղյուսակը.

	Տիեզերական լուսանկար	Նեղուցի անվանումը	Պետություններ, որոնք իրարից բաժանում է այդ նեղուցը
Նմուշ		*Պա դե Կալե*	*Միացյալ Թագավորություն-Ֆրանսիա*
1			

2			
3			
4			
5	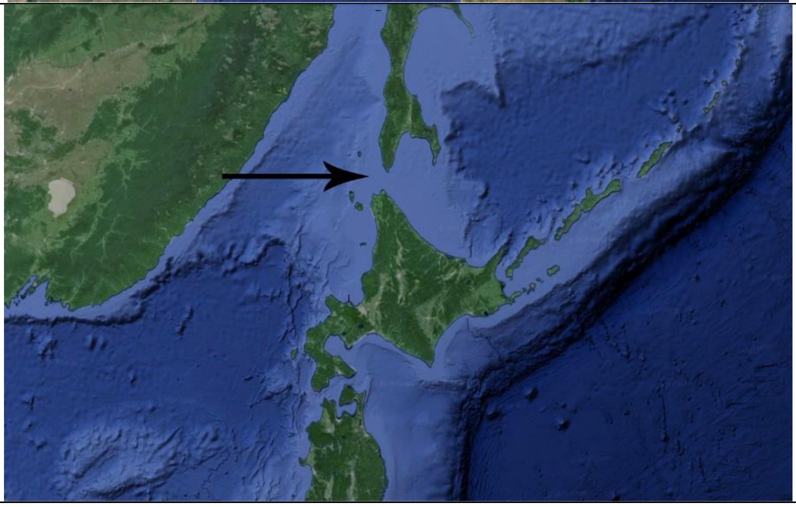		

6			

(7) 8. Համաձայն նմուշի լրացրե՛ք պատասխանների թերթիկում տրված համապատասխան աղյուսակը.

	Տեսարժան վայր	Քաղաք	Ծովը / ծոցը, որի ափերին այն գտնվում է
Նմուշ		Ռիո դե Ժանեյրո	Գուանաբարա ծոց
1			

2			
3			
4			

5			
6	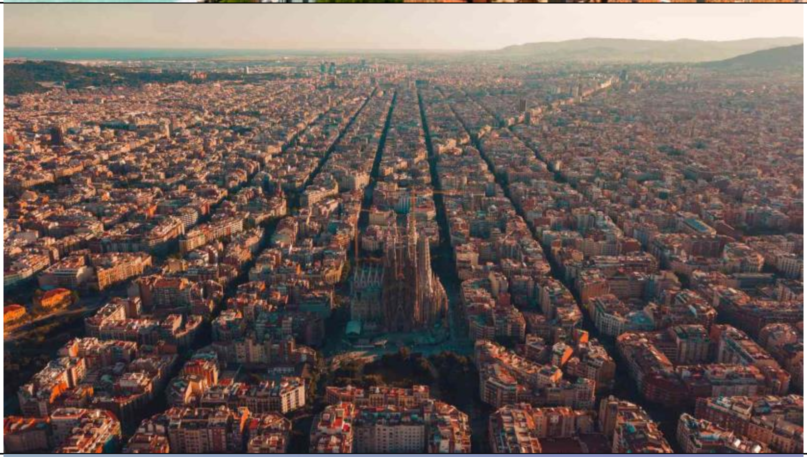		
7			

- ***Տեղեկատվության վերլուծություն - առաջադրանք # 9-13***

Հրահանգ
Վերլուծեք առաջադրանքում տրված տեղեկությունը և պատասխանեք հարցերին: Պատասխանը գրեք պատասխանների թերթիկում հատկացված համապատասխան տեղում: Միավորների քանակը սահմանվում է ըստ կոնկրետ առաջադրանքի:

(2) 9. Ինչպե՞ս է կոչվում լուսանկարում պատկերված ավանդական կացարանը: Անվանե՛ք այն բնիկ ժողովրդին, որը կառուցում է այս տեսակի կացարաններ Արկտիկայի տարածաշրջանում:

(4) 10. Վերլուծե՛ք տրված տեղեկությունները և պատասխանե՛ք հարցերին.

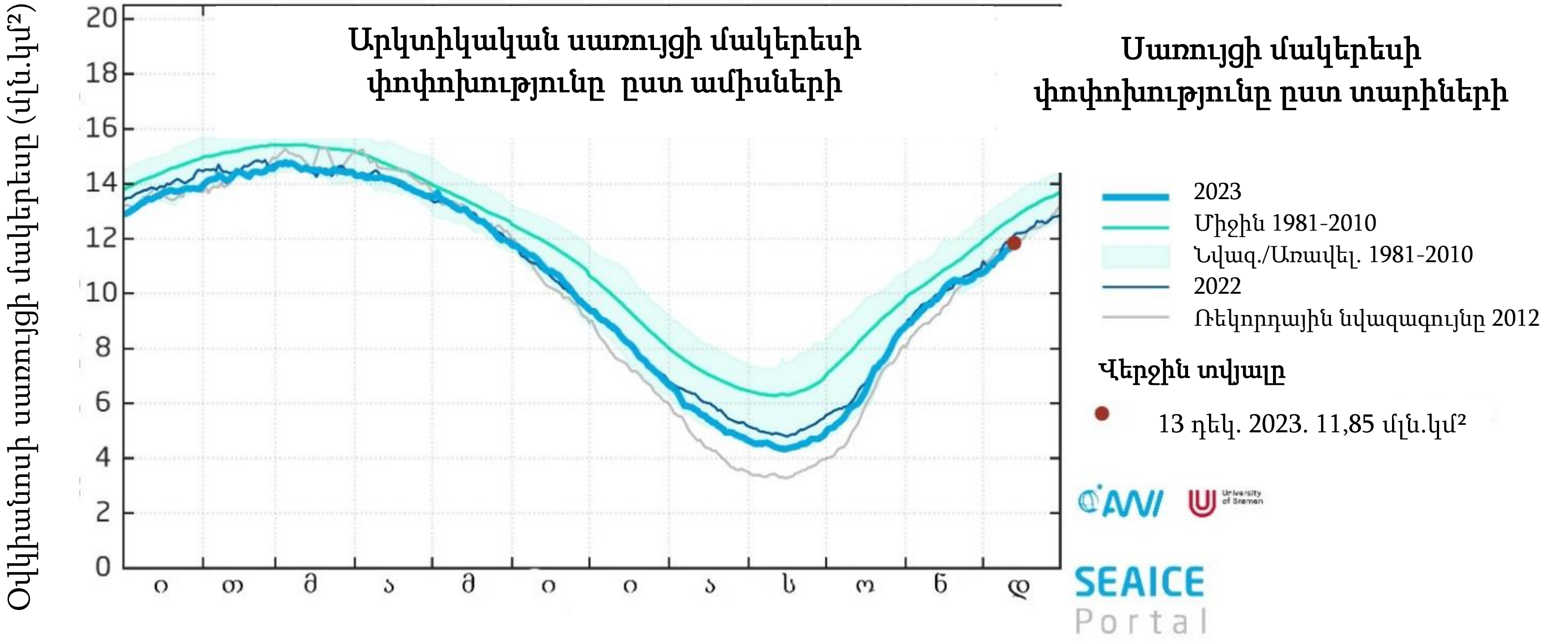

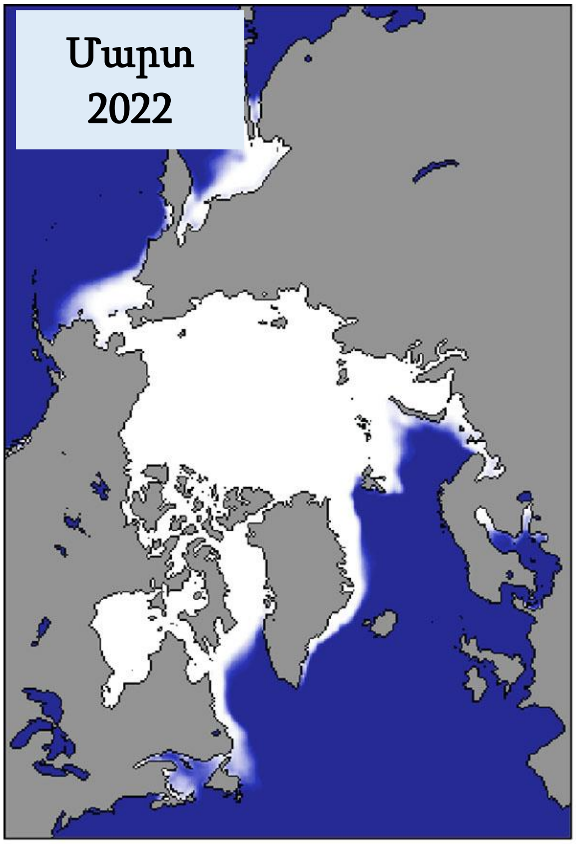

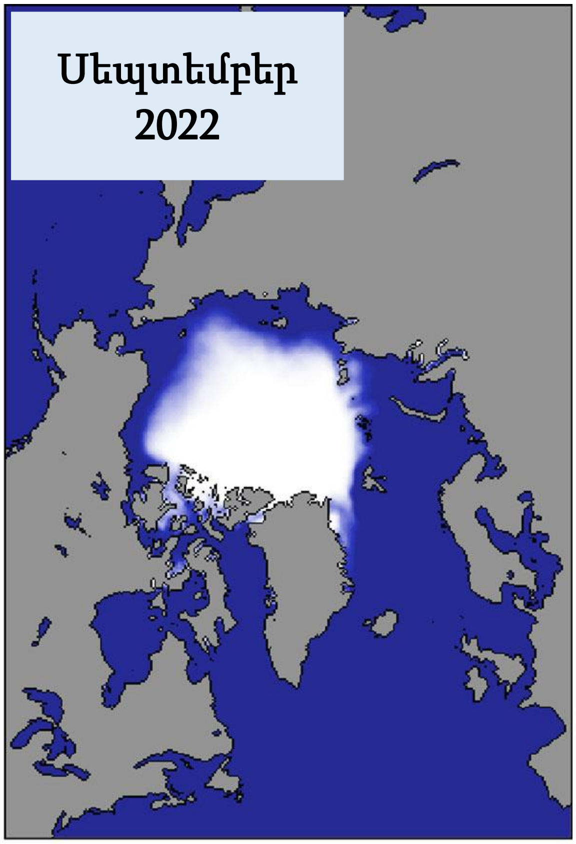

Իկալուիտ (Կանադա) 64° հս.լ. 68° արմտ.երկ.

Բարձրությունը ծով.մակ. 103 մ °C: -8,6 մմ. 592

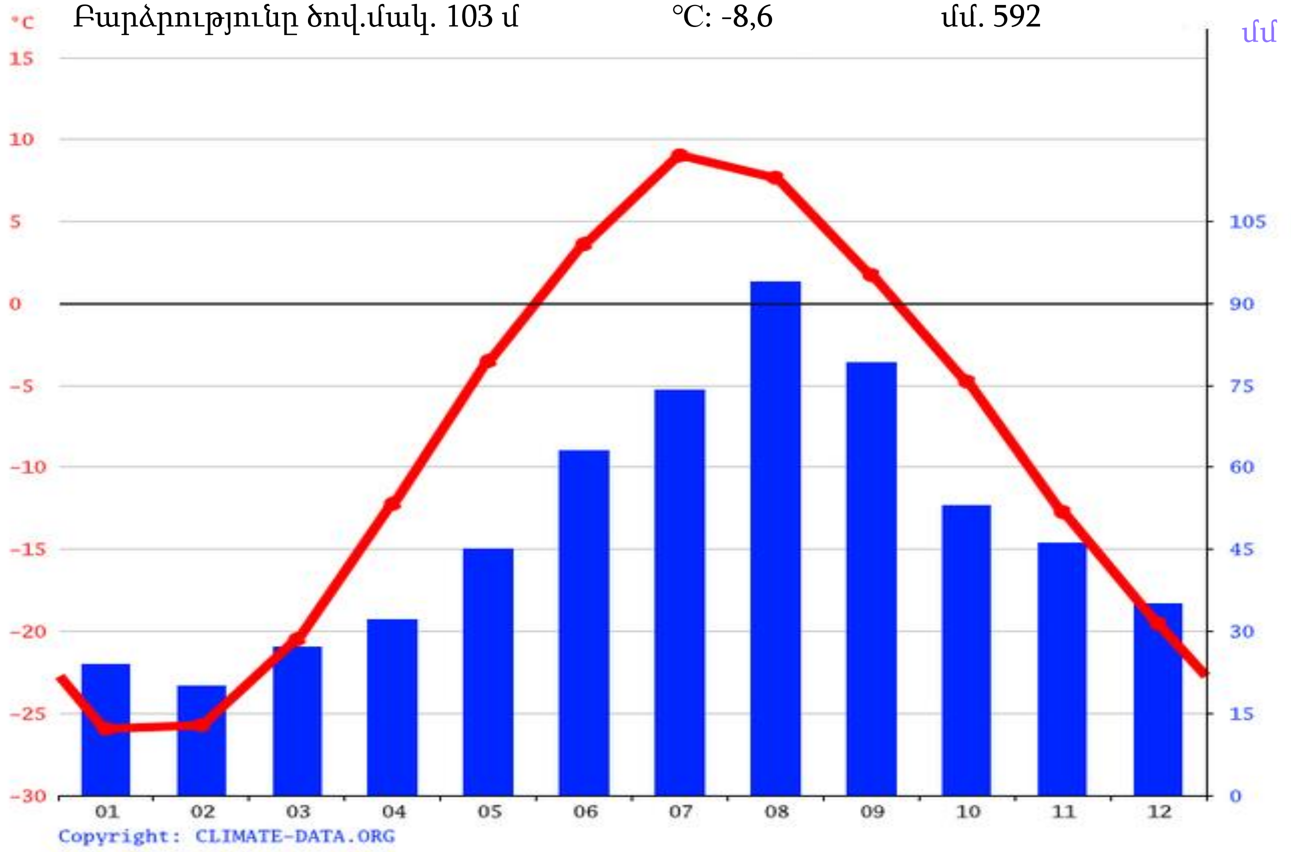

Հյուսիսային սառուցյալ օվկիանոսում ջրի ջերմաստիճանի տարեկան ընթացքը 66° հս.լ. 66° արմտ.երկ.

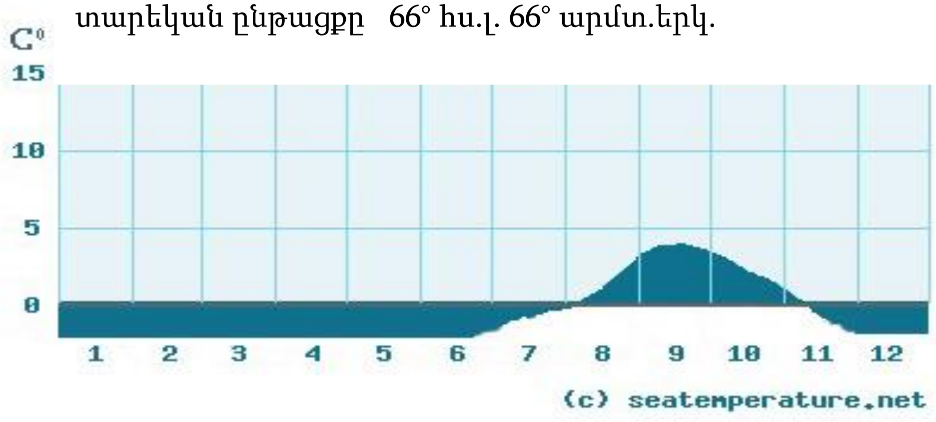

(2) **10.1.** Ո՞ր ամսին է արկտիկական սառույցի մակերեսը ամենափոքրը և բացատրե՛ք այս հանգամանքի պատճառը:

(2) **10.2.** Գոյություն ունի կարծիք, ըստ որի՝ արկտիկական սառույցից ազատվելը կբերի ինչպես բացասական, այնպես էլ դրական արդյունքների: Այս կարծիքը հաստատելու համար բերե՛ք մեկ դրական և մեկ բացասական փաստարկ:

(6) 11. Վերլուծե՛ք տեղագրական քարտեզի հատվածը և պատասխանե՛ք հարցերին.

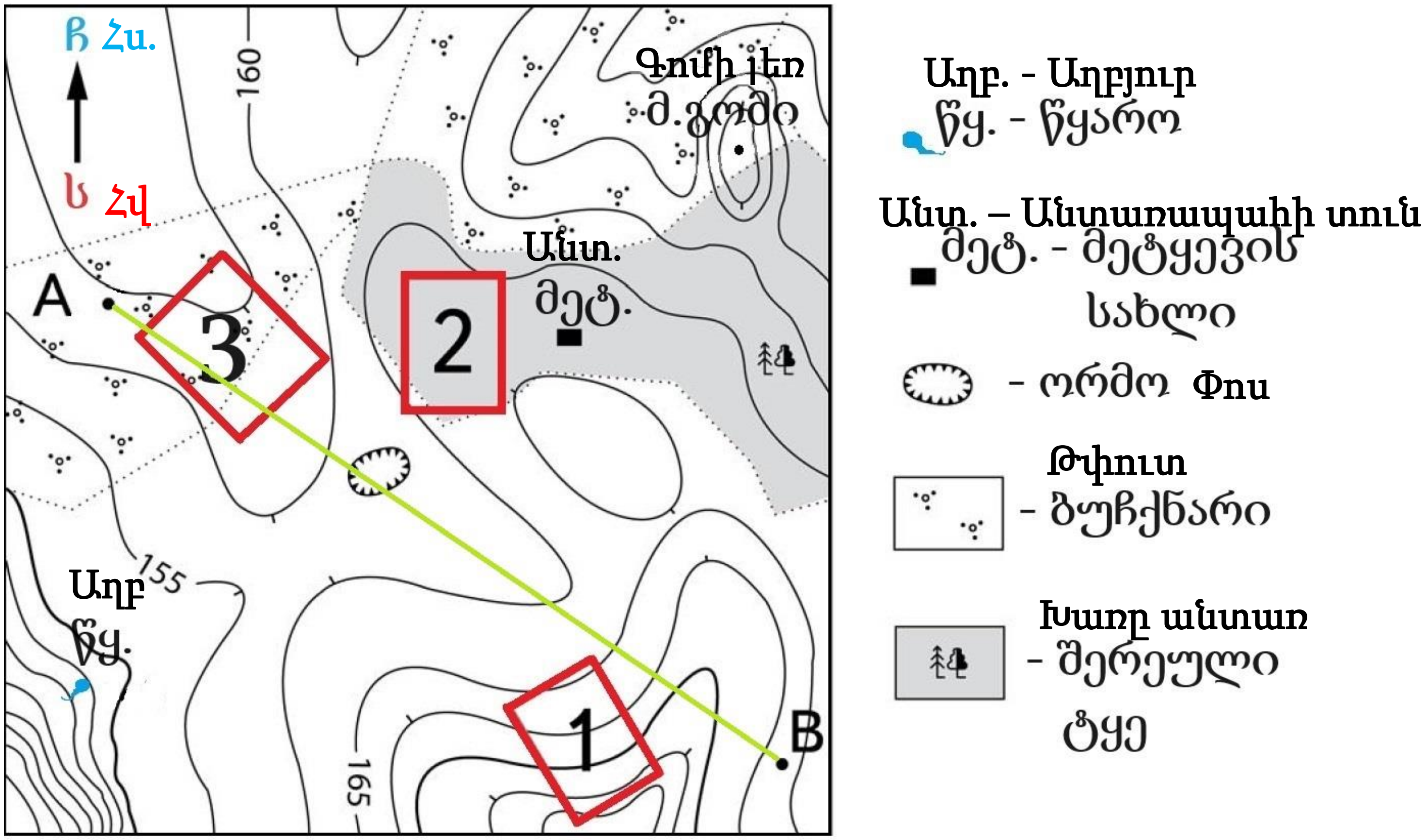

Մասշտաբ:მასშტაბი: 1 : 5 000

(1) 11.1. Տրված ռելիեֆի կտրվածքներից (պրոֆիլներ) ո՞րն է համապատասխանում քարտեզի վրա A և B կետերի միջև գծված հատվածին:

ա) I
բ) II
գ) III
դ) IV

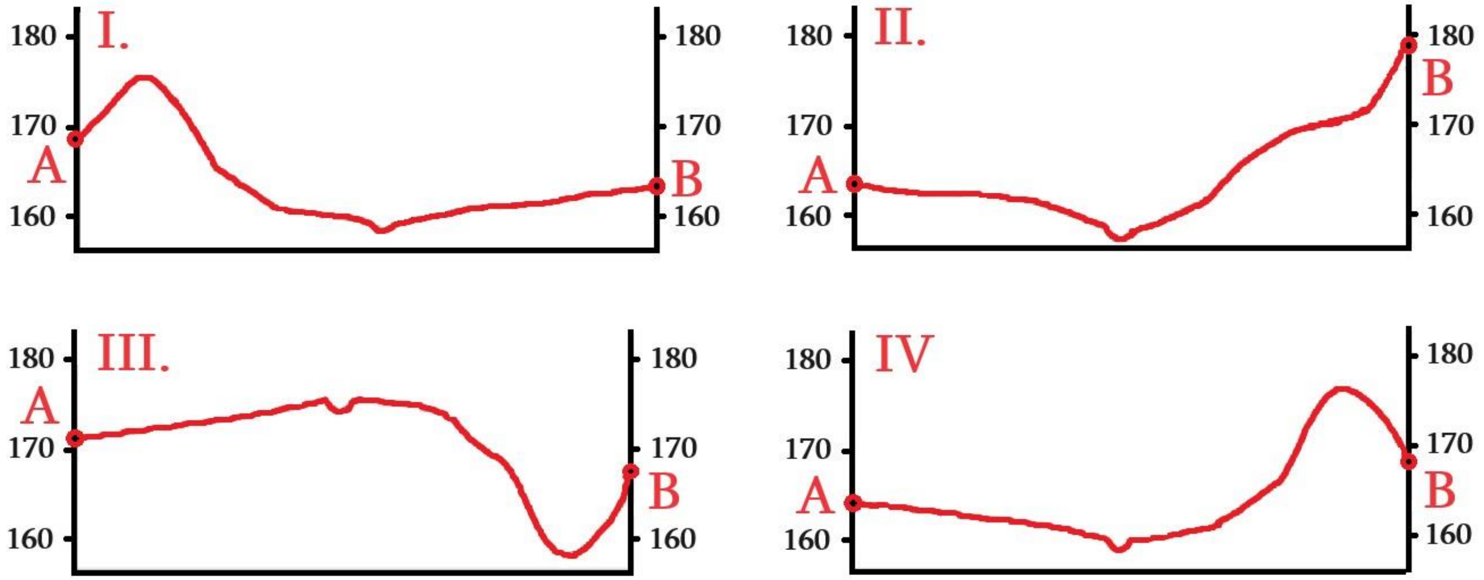

(1) 11.2. Ծովի մակարդակից մոտավորապես քանի՞ մետր բարձրության վրա է գտնվում Գոմի լեռը:

ա) 165 մ
բ) 172 մ
գ) 184 մ
դ) 191 մ

(1) 11.3. Հաշվե՛ք, թե քանի մետր է աղբյուրի և անտառապահի տան միջև եղած հեռավորությունը, եթե քարտեզի վրա համապատասխան հատվածի երկարությունը կազմում է 5,5 սանտիմետր (անպայման ցույց տվեք հաշվարկման գործընթացը):

(3) 11.4. Որոշե՛ք, թե քարտեզի վրա թվանշաններով նշված հողատարածքներից (1, 2 թե 3) ո՞րն է գտնվում ջրերով պայմանավորված հողի էրոզիայի զարգացման ամենաբարձր ռիսկի տակ: Ձեր ընտրությունը հաստատելու համար բերե՛ք երկու փաստարկ:

(3) 12. Օգտագործելով Դոդոմա քաղաքի կլիմայական տվյալները պատասխանե՛ք հետևյալ հարցերին.

Դոդոմա քաղաքի կլիմայական տվյալները (1991-2020)

Ամիս	Հունվ.	Փետրվ.	Մարտ	Ապր.	Մայ.	Հուն.	Հուլ.	Օգոստ.	Սեպտ.	Հոկտ.	Նոյ.	Դեկտ.	տարի
Միջին առավելագույնը °C (°F)	29.7 (85.5)	29.8 (85.6)	29.6 (85.3)	28.8 (83.8)	28.2 (82.8)	27.4 (81.3)	26.6 (79.9)	27.5 (81.5)	29.2 (84.6)	30.8 (87.4)	31.5 (88.7)	30.6 (87.1)	29.1 (84.4)
Միջինը °C (°F)	24.1 (75.4)	24.2 (75.6)	23.7 (74.7)	23.3 (73.9)	22.7 (72.9)	20.9 (69.6)	20.3 (68.5)	21.0 (69.8)	22.3 (72.1)	24.1 (75.4)	24.9 (76.8)	24.5 (76.1)	23.0 (73.4)
Միջին նվազագույնը °C (°F)	19.3 (66.7)	19.2 (66.6)	19.0 (66.2)	18.4 (65.1)	17.1 (62.8)	15.1 (59.2)	14.2 (57.6)	14.9 (58.8)	15.9 (60.6)	17.5 (63.5)	18.8 (65.8)	19.3 (66.7)	17.4 (63.3)
Տեղումների միջին քանակը մմ (դյույմ)	140.4 (5.53)	116.8 (4.60)	111.1 (4.37)	43.8 (1.72)	4.8 (0.19)	0.2 (0.01)	0.2 (0.01)	0.0 (0.0)	0.1 (0.00)	6.0 (0.24)	27.8 (1.09)	143.3 (5.64)	594.5 (23.41)
Անձրևոտ օրերի միջին քանակությունը (≥1մմ)	9.9	8.4	7.7	4.1	0.8	0.1	0.1	0.0	0.1	0.4	2.1	7.9	41.6
Միջին հարաբերական խոնավությունը (%)	66	68	70	68	63	60	59	58	55	53	55	63	62

(1) **12.1.** Որքա՞ն է Դոդոմա քաղաքի օդի միջին ջերմաստիճանի տարեկան լայնույթը (ամպլիտուդ): (անպայման ցույց տվեք հաշվարկման գործընթացը):

(2) **12.2.** Ո՞ր կլիմայական գոտում է գտնվում Դոդոման և ո՞ր քամիներն են ազդում քաղաքում տեղումների տարեկան ընթացքի վրա:

(5) **13. Վերլուծե՛ք տեղեկատվությունը և պատասխանե՛ք հարցերին.**

Հուսիտների խմբավորումը 2004 թվականին զինված ապստամբություն սկսեց երկրի կառավարության դեմ: Խմբավորումն աստիճանաբար վերահսկողություն հաստատեց երկրի հարավային տարածքներում, իսկ 2015 թվականին, երբ խմբավորմանը հաջողվեց գրավել մայրաքաղաքը և այնտեղ վերահսկողություն հաստատել, այն դարձավ երկրի դե ֆակտո իշխող կազմակերպություն, որի լեգիտիմությունը չի ճանաչում Միավորված ազգերի կազմակերպությունը: Չնայած դրան՝ Հուսիտները միևնույն է ունեն իրենց աջակիցները երկրի սահմաններից դուրս: Հայտնի է, որ կազմակերպությանը ռազմական և ֆինանսական աջակցություն են ցուցաբերում Պարսից ծոցի երկրներից մեկը և նրա կողմնակիցները, այդ թվում՝ Սիրիայում Հեզբոլլահը:

2024 թվականի ձմռանը հատկապես սրվեցին Հուսիտների և արևմտյան երկրների միջև հարաբերությունները Կարմիր ծովում և Բաբ էլ-Մանդեբի նեղուցում:

(1) **13.1.** Ո՞ր պետության դե ֆակտո իշխանության գլուխ են կանգնած Հուսիտները:
(1) **13.2.** Պարսից ծոցի ո՞ր պետությունն է աջակցում Հուսիտներին:
(1) **13.3.** Ո՞ր գործողություններն են հանգեցրել 2024 թվականին Հուսիտների և արևմտյան երկրների միջև հարաբերությունների սրման:
(1) **13.4.** Ի՞նչ տնտեսական ազդեցություն ունեցավ Եգիպտոսի վրա իրավիճակի սրումը 2024 թվականին:
(1) **13.5.** Ի՞նչ տնտեսական ազդեցություն ունեցավ եվրոպական երկրների վրա իրավիճակի սրումը 2024 թվականին: